

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorii foiei pe afară la c. r. poste cu bani găta prin scrisori franceze, adresate către expeditorii. Prețulu pnenumeratiunii pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. idra pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime și țieri streine pe anu 12 1/4 anu 6 fl. Inscrătele se platescu pentru întâia oară cu 7 cr. sirulu, pentru a două oară cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/4 cr. v. a.

N^{ru} 16. ANULU XIX.

Săbiu, in 25 Februarie (9 Martie) 1871.

Eveneminte politice.

Din Pest'a și din Vien'a nu aflăm acum alte sciri mai însemnate decât nemulțumire cu guvernulu și cu guvernati. Vin'a este foarte usor aruncata în spatele partidelor, când e aruncata de unu regimu și în spatele cutărei partide, când nemulțumirea se exprima de guvernati.

Unu fenomenu nou politicu a apărut în diastritică din monarchia noastră, celu putienu în o parte a diastritică. Se vorbesce în mai multe diuarie de alianție între națiuni și partide, și de federalisme etc.

Purtarea ministeriului de dincolo de Leit'a inse ne atrage mai tare atentionea decât ceea ce se petrece în vre-o câteva diuarie, cari astadi scriu și mane se lepada de ce au scrisu mai înainte. Lucrurile mirōsa de acolo a absolutismu.

Dupa cum amu fostu spusu încă în nrulu trecut, nemții au părăsitu Parisulu încă în 3 Fauro dupa ce l'au ocupatu (nu întregu) 48 de ore. În septamân'a acēst'a se voru fi începutu, sēu se începe în Brusel'a elaborarea tratatulu de pace, dupa preliminariele statorite. Mai multe sciri consuna, ca francesii se voru sili a solvi contributiunea de resbelu câtu mai curenđu și adeva înainte de terminulu celu de pre urma, pentru că câtu mai în graba se scape țier'a de nemți și sa pōta lucră neimpedecata la regeneratiunea se.

În un'a din ședințele adunării naționale, unu deputatu bonapartistu a voitu sa apere pre Napoleonu. Procederea acēst'a a provocatu unu concludu alu adunării, prin carele Napoleonu fu depus de pre tron. Scirea despre întemplantu acēst'a diu unele foi, ca a miscatu pre Napoleonu până la la crimi. Alte sciri spunu ca Napoleonu a părăsitu castelulu Wilhelmshöhe în tacerea cea mai mare. Alte adaugu ca se aștepta sa sōsēca în Chislehurst în Angli'a.

Diet'a Ungariei.

Ședința din 20 Februarie. Președintele S o m s s i c h deschide ședința de astadi a casei deputatiloru la 10 ore.

Dupa finirea formaliloru obicinuite ascernu mai multi deputati petitiuni, care se transpunu comisiunei petitiunarie.

Președintele ministriloru raspunde dupa aceea la interelatiunile lui I r á n y i și S t r a t i m i r o v i c s.

Comitetulu financiaru ascerne raportulu seu despre bugetulu supl. pentru ministeriulu de apărarea țierei.

La ordinea dilei sta continuarea desbaterei despre preliminarulu pentru universitate.

E. H o d o s s y: Universitatea noastră e într'o stare de totu misera; acēst'a provine de acolo ca profesorii suntu foarte reu dotati, caci precându a. e. în Vien'a profesorii tragu o lēfa de 4000,5000 fl. cei dela universitatea din Pest'a capeta d'abia 2000 fl. Dēca vo esce sa radice și melioreze universitatea din Pest'a apoi sa se melioreze positiunea materiale a profesoriloru.

De aceeași parere e și E. H e n s z l m a n n. I. S c h w a r z voiesce sa se ficseze minimulu lefeloru profesoriloru cu 3000 fl.

Sum'a preliminaru sub acēst'a rubrica se votēza dupa aceea fara stergere.

Pentru „Preparandi'a invetiatoriloru gimnasiali“ se ceru și votēza 20,950 fl.

Pentru „Politecnicu“ se cere 124,888 fl., care sum'a dupa o scurta desbate se și votēza.

Sub titlu'a „Preparandi'a pentru invetiatori de școle reali“ se ceru și votēza 11,000 fl.

Pentru preparandi'a de invetiatori de desemn se votēza fara desbatere 14,020 fl.

Dupa acēst'a se votēza pentru:

Academ'i'a de drepturi din Săbiu 17,755 fl.; pentru academi'a de drepturi din Clusiu 15,445 fl.; pentru institutulu chirurgicalu din Clusiu 31,765 fl.; pentru gimnasiulu de stat din Săbiu 20,883 fl., câtu și pentru alte multe institute de invetiamentu; care din lips'a spatiulu nu-le potemu insiră aici.

Incheierea ședinței la 1/2 3 ore.

Ședința din 21 Februarie.

Protocolulu se cetesce și aprobēza.

E. S i m o n y i și L u d. C s e r n a t o n y i ascernu petitiuni în sfacerea unei interelatiuni în favōrea Franciei.

Ministrulu de finantie K e r k á p o l y i ascerne unu proiectu de lege relativu la indemnitate pre lun'a Martiu 1871, care proiectu se transpune comitetulu financiaru.

Trecendu-se la ordinea dilei se continua desbaterea despre bugetulu ministeriului de instructiune.

Sub rubric'a 35 „Recerintie pentru instructiunea populara“ suntu 650,000 fl. preliminati, care indata se și votēza.

Spesele pentru fōi'a invetiatoriloru școliloru populari se votēza cu 30,000 fl.

Pentru instructiunea adultiloru suntu 50,000 fl. preliminati.

D. I r á n y i nu are a reflectă nimicu contr'a votarei sumei cerute, din contra densulu e gal'a a a votă o suma și mai mare spre acelu scopu, recomanda inse regimulu a desvoltă în direptiunea acēst'a o energia și sirguintia mai mare și sa lucre cu deosebire într'acolo că publiculu insasi sa se intereseze.

Dupa aceea se votēza sum'a ceruta.

Urmēza desbaterea despre acoperirea preliminaru, la care iau parte D. I r á n y i, S t. M o l n a r, F r. H a r k á n y i, E. S i m o n y i, E. H o d o s s y și G h i c z y, cu ce ședința se incheie la 1/2 3 ore.

Ședința din 22 Februarie a casei deputatiloru.

Protocolulu se cetesce și aprobēza.

Petitiuni numeroșe se ascernu, dintre cari multe pentru o interventie în favōrea Franciei.

Generalulu S t r a t i m i r o v i c s face unele observatiuni la responsulu președintelu ministriloru și ascerne dupa aceea unu proiectu de resolutiune relativu la drumurile de comunicatiune din țier'a.

Se trece la ordinea dilei și se continua desbaterea despre bugetulu ministeriului de cultu; rubricile singuratiche ale acoperirii se cetescu și votēza mai fara desbatere.

Incheierea ședinței la 2 ore.

Ședința din 23 Februarie a casei ablegatiloru o deschide președintele S o m s s i c h la 10 ore.

Pre fotoliile ministriloru: A n d r á s s y, G o r o v e, H o r v á t h, K e r k á p o l y i și S z l á v y.

Protocolulu se cetesce și aprobēza. Petitiuni numeroșe — dintre care mai multe pentru o interventie în favōrea Franciei — se ascernu și transpunu comisiunei petitiunarie.

L. B e r z e n c z e i îndrepta către președintele minist. interelatiunea: Fondate suntu scirle, ca conferința convenita în Londonu pentru cesti-

unea Pontului a concesu întemeierea unei flote rusești pre Marea-nēgra, cassandu pactulu parisi-anu din 1856 și întemplantu-s'a acēst'a cu consensulu Austro-Ungariei?

M. U e r m é n y i ascerne din partea comisiunei centrale raportulu despre proiectulu de lege relativu la indemnitate pre lun'a Martiu. Comisiunea centrale recomanda primirea proiectulu în editiunea propusa de comisiunea financiale. Se va pune la ordinea dilei că primu objectu în ședința de mane.

Trecendu-se la ordinea dilei se continua desbaterea speciale despre bugetulu minist. de cultu și instructiune; urmēza titlu'a referința la pensiiu preliminaru cu 27,780 fl. care se și votēza.

Cu aceste s'au finitu ordinariulu și urmēza extraordinariulu. În titlu'a prima erau pentru scopuri bisericesci 300,000 fl. preliminati, cari sa se repartiesca între biseric'a gr. cat. 99,000 fl. biseric'a evangelica 36,000 fl., reformata 65,000 fl., biseric'a gr. or. 100,000 fl., biseric'a unitaria 5000 fl., biseric'a israelita 5000 fl. Comisiunea financiale recomanda a se votă sub titlu'a acēst'a numai 290,000 fl. și dotore bisericiei gr. or. sa se aprobeze numai cu 80,000 fl.

La desbaterea ce se încinge asupr'a acēstui objectu iau parte: E d. H o r n, I u l. K a u t z, G r. S i m a y, L. G o n d a și G. I o a n o v i c s; punendu-se la votisare se votēza pentru biseric'a gr. or. 140,000 fl. Asemēna se primescu și celelalte rubriche ale titulei I.

Cu aceste se finesce desbaterea despre bugetulu ministeriului de cultu.

Urmēza la pertractare cele 3 proiecte de lege ascernute de ministrulu pentru apărarea țierei, despre prelungirea tempulu de serviciu a oficieriloru din armat'a honvediloru, despre impartirea noua a cercurilor de honvedi și despre înmultirea escadrōnelor de cavaleria la honvedi. Cele două proiecte de lege dintâiu se primescu fara desbatere. La alu treilea se încinge o desbatere mai lunga și viua, de ore ce opozițiunea s'a folositu de ocaziune și a suscitatu țerasi cestiunea de a providea honvedimea cu trupe de geniu și artileria. Propunerea respectiva a minorității, (opozițiune) ceea ce pōte va fi deja conosciutu cetitoriloru, s'a respinsu.

Incheierea ședinței la 2 ore.

Revista diuaristica.

Diuariele straine se ocupa de mai multa tempu cu cestiunea Dunarei de jos și în specie cu regularea ei la pōrt'a de feru. Romani'a că statu ripeanu e interesata în cestiune; sa vedemu deci ce dice „Romanulu“ fatia cu cestiunea acēst'a.

Protensiunile Austriei relative la Pōrtile de feru și la Dunarea de jos.

Credemu ca cu ocaziunea desbateriloru, ce ne-aperatu se voru face în sinulu corpuriloru noastre legiuitōre asupr'a cestiunei Dunarei, și anume asupr'a cataractelor ei, asiá disa, Pōrtile de feru și Dunarea de jos, provocate de mai multe articule speciale publicate în diariulu d-vōstre, nu va fi de unu mai micu interesu sa se scia de mai dinainte și ore cari particularități ce incongiōra actulu de navigatiune alu Dunarei, elaboratu la Vien'a la anulu 1857 de statele riverane.

lēca ce contine elu:

Protocolu Nr. 31. „Comisariulu Valachiei presinta unu memoriu, ce s'a anesatu la protocolu și propune lucrările trebuincioșe pentru desființarea obstacelor asiá numite Pōrt'a de feru pre Dunarea, carea în cea mai mare parte incumba Valachiei

precom și cele ce mai suntu de aci înainte, mai până la gurile Dunarei, sa se declare chiaru de pre acum, obligatorie in sensulu art. 17, §. 3 alu tratatului de Parisu².

Acésta propunere a ingagiatu comisiunea sa introduca in art. 37 alu actului de navigatiune ormatioriulu aliniatu:

„Este bine intielesu ca partea cunoscuta sub denumirea de Portile de feru, va formá un'a din principalele obiecte de esaminare ale espartiloru numiti de comisiune cá sa studie natur'a obiecteloru fizice ce actualuminte presinta acestu fluviu.”

Art. 36 alu actului de navigatiune otaresce ca: „guvernele riverane se ingagéza, fie-care in celu privesce, sa esecute lucrările pre cari comisiunea riverana, intr'unu comunu acordu, le va judecá trebuciose a se face in sensulu art. 17, §. 3. din tratatulu de Parisu.”

Astu-felin guvernulu Romaniei, departe de a fi declinat indatoriri ce i impune dreptulu naturale resultandu din positionea ei geografica, precum si obligatiunile ce i incumbu, s'a declarata gat'a a le indeplini. Si apoi incesi Turci'a, Austria, Bavari'a si Würtembergulu, apretiandu memoriulu ce li s'a presintatu, n'au crediutu atunci ca potu stipulá alte mesure exceptionale pentru lucrările trebuciose a se face la Portile de feru si pre Dunarea de josu, si conformu cu drepturile internationale si in modulu prevediutu la art. 36 alu actului de navigatiune elaboratu in comuau de ele singure, au lasatu acele lucrări in sarcina fiecărui statu riveranu respectivu.

Prin urmare indatoriri ridicarei pre teritoriulu loru, a obstacoloru fizice ce infacisieza parcursulu Dunarei dela Orsiov'a până la Marea-Négra, privindu numai pre guvernele románu, serbu si turcu, ele singure remánu si in dreptu, conformu citatului art. 36 din actulu de navigatiune, sa particepe la acésta lucrare, fára amesteculu nimenui, remáindu cá cheltuieliele trebuciose la acésta operatiune, cá si cele de intretinere, sa se acopere prin tase puse in sarcina navigarei, conformu art. 16 si 17 din tratatulu de Parisu. X.

Diplomati'a in resboiulu franco-nemtiescu.

Cu tóte ca politic'a lordului Granville in cestiunea franco-nemtiésca a fostu formale ratificata de camer'a comunelor, ceea ce sémena a esclode posibilitatea vre-unei schimbári óre care in atitudinea guvernului englesu, nu este fára interesu a aruncá o privire retrospectiva asup'ra actiunei diplomatice a Foring-Office de la inceputulu resbelului.

FOISIÓRA.

Originea romana a casei Hohenzollern séu a casei Brandenburgului.

Actualuminte, cându cas'a de Hohenzollern se sue pre tronulu imperialu, nu e fára de interesu cá sa ne întórcemu la prim'a sea origine.

Unu jurnalulu catolicu care a aparutu in Rom'a intitulatu „Buon Senso,” ne da in Nr. 25 asup'ra acestei întrebári urmatórele date, cari merita atentione. Originea casei Hohenzollern séu a Brandenburgiloru este romána. Elias Ruscher naréza in operele lui genealogice aparute in anul 1592 in Francfort, ca numit'a casa are de origine pre famili'a Peter Colon'a.

Elu erá unulu din cei din urma descendinti ai celebrului Graf de Tusculum, din care se trage famili'a Colon'a. In a. 1100 paresi Rom'a din cause politice, si se duse in Suabi'a, puindose sub protectiunea lui Enrica alu IV. Unulu din fiii sei Burkhart, luá numele de Zollern, care mai pre urma se transformá in acel'a de Hohenzollern, provenindu acestu nume dela o cetate pre care o zidise elu acolo.

Pap'a Martinu V. din famili'a romána a Coloniloru, mentionéda intr'o scrisóre cu dat'a dela 28 Maiu 1424 cátra Ladislav rege alu Poloniei la ocaziunea maritagiului ficei lui Hedwiga cu Fredericu Hohenzollern Sirgraf din Nuremberg, acésta origine romána a Hohenzollerniloru si a inrudirei cu famili'a Colon'a, asiá daru chiaru si cu Pap'a.

In unu codex dela Vicelli cu titlu: „Savenire de ómeni celebri si familie,” se mai gasesce alaturata cu scrisorile de mai susu ale lui Martinu V,

Printre rebrosirile ce s'au adresatu cabinetulu britanicu, celu mai gravu, fára contestarea este acest'a, ca indiferenti'a si nehotarirea sea au impedatu pre celelalte puteri neutre a si manifestá intr'unu chipu mai activu simpatiele loru pentru Franci'a si au paralisatu sfortiele loru spre a obligá pre Prussi'a sa se multiamésca cu unu succesu moderatu.

Aceste incriminári, negresitu ca n'aru putea sa modifice situatiunea actuale, insa cauta sa recunóscemu ca, dupre documentele lui Blue Book englesescu, nu se paru cu totulu lipsite de adeveru. Resulta intr'adeveru din corespondenti'a schimbata intre lordu Granville si ambasadorii englesi de la Vien'a si Florenti'a, ca Austri'a si Itali'a de la inceputulu resboiului s'au incercatu sa indemne pre Engliter'a a luá initiativ'a unei midlociri mai energice in favórea pácei si ca refúsulu lordului Granville d'a obtemperá la acést'a cerere, a contribuitu până la óre-care punctu sa dea triumfulu Prussiei caracterulu decisivu care nelinóscése astadi atátu de viu pre toti partisanii ecuilibrului europeanu.

Nu vremu sa judecámu déca acést'a abtineru a fostu séu n'a fostu justificata din punctulu de vedere specialminte englesescu; este destulu a constatá ca Marea-Britania a evitatu totu-d'a-un'a sa ia asup'rai raspunderea morale, inaintea cárei'a Austri'a si Itali'a pareau ca nu reuléza, d'a declará ca opiniunea publica a Europei erá favorabile integritátei teritoriale a Franciei, si o privea cá prim'a contidiune a unei páci durabile.

Aceste erau fára contestare dispositiunile Europei la inceputulu resbelului si Blue Book aduce in acésta privintia unu esemplu uimitoru intr'o depesia din 17. Octóbre, sir Andrew Buchanan, ambasadorulu Marei-Britanie la Sánt-Petersburg, informa pre lordulu Granville „ca Rusi'a lucrase ea singura, si ca se inaintase mai departe de cátu celelalte puteri, pentru ca imperatulu Alesandru a scrisu regelui Prusiei o scrisóre in care esprima speranti'a ca resbelulu nu va ajunge la capetu prin anesarea unui teritoriu francesu.” Faptulu acest'a, care se raporta fára indoieála la prim'a fasa a resbelului, pána a nu se fi impinsu lucrurile la estremitate, próbeza ca guvernulu francesu n'aru avea dreptate sa se planga ca i a lipsitu bunele ingrigiri din partea neutriloru, fiindu ca midlocirea morale cea mai grabita s'a produsu de partea acelei puteri care erá cea mai pucinu ingagiata cátra Franci'a.

Cátu pentru Austri'a si Itali'a, resulta din revelatiunile din Blue-Book ca amendóue, si mai cu séma cea din urma au staruitu neincetatu prelunga cabinetulu britanicu asup'ra necesitátei de o actiune

si o copia a unei alte scrisori, pre care Ioachim Markgraf de Brandenburg o serie din Rom'a lui Marco Antonio Colon'a in a. 1553 si in care amintesce vechile anale si teritoriale dela Pap'a cari vorbescu despre originea si inrudirea casei sale cu numitul Colon'a. Si Fridericu II rege alu Prussiei, vorbesce in memorandele sale de acést'a, insa adaoge urmatórele cuvinte: „Putienu schimba lucrulu ca cáto-va genealogii a casei nóstre ne facu sa descindemu dela Colon'a... Mie mi pare ca toti ómeni suntu de o origine vechia.”

Frederik Burgraf in Nuremberg, de care amintesce Martin alu V, este din aceeaasi linia, din care descinde Ioachim Markgraf de Brandenburg, Frederik alu II si presintele rege Wilhelm. Elu erá primululu din cas'a sea, care prin midlocirea acestui Papa si in urm'a inrudirei reciproce, deveni vasalulu Imperatului Sigismundu, pre timpulu conciliului din Costanza dela a. 1417 impreuna cu Mark Grafulu de Brandenburg. Famili'a romána Colona este un'a din cele mai renumite familie románe care facuse mari servicii bisericiei si din care se facura mai multi papi si cardinali. Asemenea Marco Antonio Colon'a erá in adeveru unu stilpu a cristianismului si spaim'a si flagelulu Turciloru.

Observámu in fine, ca mai multi genealogi d'au originea romána Hohenzollerniloru din Würtemberg si Sigmaringen-Heshingen, insa Hohenzollernii din Prussi'a suntu de origine franca.

Este interesanta apropierea evenemintelor actuale din Franci'a sub invasiunea Prussiloru, cu evenemintele analoge petrecute in Germani'a sub invasiunea lui Napoleonu I.

Cu acestu titlu dámu dupa unu scriitoriu ger-

mana spre a formulá nisce conditiuni de pace acceptabili pentru Franci'a. Intr'o conversatiune cu lordulu Granville, ministrulu Italiei de la Londr'a declara ca cabinetulu din Florentia a fostu totu-d'a-un'a de parere, ca conditiunile de pace trebuiau sa apese exclusivu numai asup'ra forteretiloru si inarmáriloru Franciei, si ca Prussi'a aru face bine sa renuncie la ori ce cestiune teritoriale. Asemenea o depesia a ministrului Marei-Britanie de la Florenti'a informéza pre lordulu Granville ca de Visconti-Venosta (ministrulu de externe alu Italiei) si a esprima de mai multe ori inaintea lui opiniunea, ca o invoála, basata pre derimarea a cátoruva forteretie cu o despagubire banésca aru presentá mai mare garantia de durata de cátu o pace care aru implicá o nóua cestiune de nationalitate.

Austri'a nu s'a aratatu mai pucinu nefavorabile pretensiuniloru teritoriale ale Prussiei, mácaru ca fric'a ce i inspirá invingatoriulu de la 1866, i a cam stimperatu antipati'a. Astfelu cabinetulu din Vien'a profita de fie-ce ocaziune spre a ingagiá pre Engliter'a sa ia o atitudine mai resoluta, promitendu „a o urmá preltindeni totu-d'a-un'a.” La 12 Decembre, cabinetulu din Vien'a propune o actiune comuna spre a obtiene o armistare, si la 21 Decembre revine iérasu asup'ra necesitátei unei intielegeri cu Engliter'a si cu Itali'a spre a scapá Franci'a de ultimele consecvente ale invingerei séle. In cestiunea proviantárei Parinsului, Austri'a si Itali'a au spriginutu cu vioiciune cererile d-lui Thiers.

La tóte aceste demersuri cabinetulu britanicu opuse neprimirea sea declarându ca „nu putea primi nici-o propunere cá sa localizeze resboiulu, séu relativa la eventualitatea unei midlociri combinata.” In adeveru ca la 16 Octóbre se decise deodata a sondá terenulu in sensulu acest'a la Sántu-Petersburg, insa acumu erá prea tardiu pentru o interventiune curatu diplomatica, si acésta velleitate nu avú urmare.

Este cu totulu naturale, cându mai cu séma mersulu repede alu evenimenteloru rapise ori-ce siansa de eficacitate la o actiune care n'aru fi fostu redimata pre arme, — este fórtu naturale, dicemu, ca cabinetulu Gladstone sa fi hesitatu a se ingagiá pre calea indicata de Austri'a si Itali'a, fára alta garantia de cátu aceea a adhesiunei morale a acestoru dóue state, insa nu e mai pucinu siguru ca acésta atitudine pasiva intr'o cestiune internationale asiá de grava a fostu fórtu prejudiciabile Franciei. La inceputulu resboiului, initiativ'a ce ingagea Austri'a si Itali'a pre Engliter'a sa ia, séu chiaru si o intercesiune simpla de felinlu acelei'a pre care sir Andrew Buchanan o atribuie imperatului Prussiei, aru fi produsu fara indoála o impresiune óre-care asup'ra ambiloru beligerenti, si prin urmare aru

manu H. Eiberbeck naratiunea invasiunei in Germani'a dela 1806.

Dupa ce nimici de mai multe ori cas'a habsburgica Napoleonu facú asemenea si cu cas'a Hohenzollern. Fridericu Wilhelm numitu Silentiosulu erá cu totulu sub mán'a camerilei compusa de generalii vanitosi si de sophisti din cea mai rea specie, cum e de pilda famosulu Iohannes Müller. Acestu scriitoriu, omu coroptu in tóte privintiele, jucase unu rolú cá agentu francesu fiindu ca se retrasese in Austri'a spre a vorbi in contr'a Franciei cu multa violintia. De acolo se duse la Berlinu, si publicá o scrisóre intitulata: (La tempête de la guere sainte) contr'a lui Napoleonu. Si dupa putienu tempu vomu vedé pre acestu Iohannes Müller iéru devenitu functionariu francesu.

In locu de a combate la Austerlitz, lângu imperatii Alesandru, Franciscu, si Fridericu Wilhelm, trase singuru spad'a, si acést'a cu o armata demoralisata. La Schlange nutrimentulu reu, inbracamintea din cele mai incomode, desfrenarea oficiariloru, abrutismulu soldatului, tóte aceste la unu locu facuse din arm't'a lui Fridericu celu mare caricatur'a cea mai oribila din lume. In acestu chipu betránulu duce Ferdinandu de Brunsvik, in etate de 70 ani fú batutu la Iena in lun'a lui Octóbre 1806. Insusi ducele perdú vederea, si Napoleonu sa grabea a díce: Iéta pedéps'a lui Ddiu: Ducele nu au voitu sa vada cu ochii sei: a sub-semnatu famosulu manifestu din Champania: Tradarea a fostu de mijlocu.” Printiula de Hohenlohe, generalu de Kalckreuth si Mollendorfu, si altii inca, nu sciau ce sa faca cu trupele loru. Aprópe la patru-dieci de mii de prussaci remasese departe de câmpulu de resbelu. Generalulu de Kleist redadú marea fortarétiá de Magdeburgu reputata de inexpugná-

fi facilitatu pacea pre nisce base diferite de acelea ce paru acum inevitabili. Insa fie-ce noua f-se a conflictului, ndaogendu unu capitulu la costisitoarele succese ale Prussieniloru si la desastrele Franciei, imposibilitatea s'a manifestatu inte de a se reincepte negociatiuniloru in vederea unei midlociri colective, si ambii adversari, dupa ce s'au aflatu singuri unulu in fati'a altui'a pre campulu de bataia singuri au astadi a determina conditiunile solutionei definitive a cestiunei.

„Le Nord“

A trecut o luna de candu a intreruptu si Napoleonu tacerea si se adresaza catra francesi; ca unu actu istoricu reproducemu si noi proclamatiunea in estensu, ca sa veda cetitorii, in ce dispusetioni se afla acumu fostulu imperatu.

P r o c l a m a t i u n e. Francesi! Paresitu de norocu, amu pastratu din momentulu in care m'amu facutu prisionieru aceea tacere adunca, care este jalea nefericirii. Pre catu timpu armatele si au statu fatia in fatia, m'amu abtinentu de ori ce pasu, de ori ce vorba, care aru fi fostu de natura a provoca discordia. Astadi, fatia cu adunca nefericire a tiei, nu mai potu remanea in tacere, fara a me areta nesimtibilu pentru suferintiele sele. In acelu momentu, candu amu fostu silitu, a me da prisionieru, nu putemu sa intru in nici unu felu de negociari asupr'a pabei. De ore ce nu eramu liberu, s'aru fi pututu parea, ca decisiunile mele suntu dictate de nisce considerante personale. Lasau guvernulu Regentiei, care 'si avea resiedinti'a in Parisu, in mijloculu camereloru, detori'a de a decide, deca interesulu natiunei cere continuarea rebelului. Cu tote desastrele neaudite, Francia nu era invinsa, fortaretiile nostre erau inca neatinsu. Parisulu era in stare de sperare, la intinderea din ce in ce mai multu a desastreloru nostre se mai puteau opune stavile; insa pe candu privirile tuturor erau indreptate asupr'a neamicului, isbucni in Parisu o insurectiune; representatiunea nationale fu violentata, Imperatés'a amenintata. Unu guvern u se inisiela prin surprindere, la ospelulu orasiului, si imperiulu carui'a natiunea intriga i deduse de curendu pentru a treia ora sanctiunea sea cadu prin tradarea acelor'a, cari aveau sa lu apere. Suprimandu just'a mea indignatiune mi strigai: „Ce importa dinasti'a, patri'a numai sa scape!“ si in locu de a protesta in contra calcarei dreptului, dorintiele mele cele mai viue erau de a vedé succesulu aperarei nationale, si devotamentulu patrioticu; doveditu de populatiune, de tote clasele si partitele, me umplu de admiratiune.

„Daru acum, ca lupt'a este intrerupta, ca Parisulu a cadu dupa o resistintia eroica, acum, ca

bila. Nenorocitul duce de Bransvik ruga pre Napoleonu se i acordeze protectiunea lui pre venitoriu, insa acest'a i responde ridiendu: „Eu nu cunosc pre ducele de Bransvik, eu nu cunosc de catu unu generalu prussacu Brunsviek, cutropitoriulu Champaniei.“ Batranulu muri de ranele sale in Holstein. Tinerii oficieri prussaci, toti gentilomi, erau, dupa cum pare, prea multiamiti sa capituleze, a dice sa fie pusi in retragere de catra generalii francesi pre parol'a loru de onore; asi puteau sa abandoneze la tote placerile loru obicnuite, in orasiile de garnisóna.

In 27 Octombree, Napoleonu ocupá Berlinulu, orasiu perfectamente deschisu si a carui'a populatiune primise pre invingatoriulu cu strigatele de: sa traiasca imperatulu! Caosulu ideiloru era la culme. Napoleonu ia spad'a lui Frederik celu mare a carui'a momentu lu salutá cu palari'a in mana. „Acesta spada, dice elu, face mai multu inaintea ochiloru mei decatu 20 milioane de franci.“ Insa in aceea-si di inca, elu nu uita a scote 20 de milioane de franci din ladile publice ale Prussiei. Intr'unu buletin, adresatu armatei franceze, Napoleonu si permite alusiuni la spiritulu francesu a lui Friderik celu mare. Chiamandu pre miserabilulu de Ioannes Müller lu intrebá: Nu e asi ca nemtii suntu stupidi? Profesorulu plecandu-se profundamente suride, si facu unu discursu pomposu la academia asupr'a lui Friderik celu mare, declamandulu s'b tote privintiele inferioru lui Napoleonu celu mare.

In tom'a si iern'a dela 1806, tote forteretiele prusace afara de trei, deschisera portile loru Francesiloru. Incetu incetu Friderik Wilhelm III silentiosulu se incongiura de consiliarii inteligenti si magnanimi. Doi generali de primulu ordinu, Scharnh-

ori ce sperantia rationale de victoria a peritu, acum a sositu timpulu, a cere comptu dela acci ce au usurpatu puterea, pentru sangele versatu in zadaru, pentru sacrificiile facute fara motivu, pentru recursele tiei, impraciate fara controlu. Sortea Franciei nu se pote lasa in manile unui guvern fara mandatu, care desorganisandu administratiunea, n'a lasatu nici un'a din acele autoritati, cari datoredia existintia loru dreptulu generalu de votare. O natiune nu pote da ascultare multu timpu unui guvern ce nu are dreptu de a ordina. Ordinea, incredere, o pace sigura nu se voru ajunge, de catu atunci, candu poporulu va fi intrebatu despre acelu guvern, care este mai capabilu a scapa patri'a de suferintiele sale.

In impregiurarile solemne, in cari ne aflamu, fatia cu invasiunea si cu Europ'a atenta, este de necesitate, ca Francia sa fie unita in aspiratiunile ei, dorintiele ei si decisiunile ei. Acest'a e tient'a, pre care trebuie sa caute a o ajunge toti cetatienii cei buni. Catu pentru mine, „nu voi pretinde acele drepturi, pe cari mi le ati incredintiatu spontanu de patru ori in cursu de doua-dieci de ani.“ Fatia cu desastrulu, ce ne incongiura, nu pote fi vorba de ambitiuni personale, insa pre catu timpu poporulu nu va fi manifestatu vointi'a intr'unu modu regulatu, adunatu in comitiile sale, „datori'a mea va fi a me adresa catra densulu ca adevratu Representantu alu natiunei si ai dice: totu ce se face fara participarea vostra directa este ilegalu.“ Numai unu guvern esitu din suveranitatea poporului, care se pote ridica mai presusu de egoismulu partiteloru, va fi in stare, a cicatriza ranele vostre, a redeschide inimeloru vostre sperantie, bisericile profanate rugaciuniloru vostre, si a reduce laborea, unirea si pacea in sinulu patriei.

Wilhelmshöhe, 4 Februaru 1871.

N a p o l e o n .

Ieta in ce modu o foia serba „Jedinstvo“ apreciaza interpelatiunea facuta in camer'a nostra in privintia epistolei principelui Carolu :

Resulta din interpelatiunea facuta la camer'a romana, in privintia epistolei Principelui Carolu si din responsulu ministriloru, ca epistol'a a fostu in adeveru astfelu precumu a aparutu in diare, si este atribuita descurgerei momentane a Principelui, carele perduse sperantia de a realisa bunele sale intentiuni, cu cari se suise pe tronu si ca prin urmare era decisu se parasca tierra. Acumu principelu Carolu remase la tronu ca sa continue nobilele sale incercari. Prin urmare pericolulu complicatiuniloru noi, mai grave cu multu de catu s'aru fi pututu crede dintai, a trecut.

vistu si Gneisenau, reorganisara armat'a, si baronulu Stein de Altenstein (nascutu la Massanu) se incarca cu administratiunea generala a regatului. Acestu baronu era inamicu, prin urmare progresistu pana la unu punctu ore care. La Schlague se impedece de a mai fi: Tote functiunile militare erau d'acuma deschise seu date ori carui'a. In adeveru, oficierii corabieri, Neumann si Hermann, comandanti a trei fortareti care nu se predase lui Napoleonu, erau trei oficieri burgezi de nascere.

In 1807, Napoleonu castigandu bataliele dela Eylau si dela Fridland, face pacea dela Tilsitt, care i aduce 140 milioane de franci: Prussia perde pre jumetate din teritoriulu ei, si nu pote sa aiba o armata mai mare de catu 42,000 de omeni. Napoleonu fidelu rolulu seu meschinu de imitatoru a lui Carlomagno, fabrica regatulu de Vestfalia pentru fratele seu Jeronom, a carui'a administratiune a lasatu-o in nou'a sea capitala de Hesse-Caselu, unu suveniru din cele mai desvantiage.

Vestfalia, Badenulu, Bavaria si alte staturi ale Confederatiunei renane se bucurau, in adeveru, de o ordine materiala comparativa chaosului precedentu, insa Napoleonu nu avu de locu, in vedere bun'a stare a poporului. Spre dovada este serman'a Polonia din care elu nu facu de catu unu miserabilu si micu ducatu in locu de a o restabili de totu.

In 1808, Napoleonu si Alesandru se sarotau fratiesce la Erfurtu. Imperatorulu Rusiei, sub influinti'a morala a adversariulu seu, crede in adeveru ca Europ'a va putea fi impartita intre Francia si Rusia. Austria si Prussia singure mantienura o atitudine amenintatoare. Si dapa ce desiartara cup'a rusinei pana la fundu Germani'a va vedea ca renasce sentimentulu nationalu.

„Ne bucuramu din tota inim'a de noulu mersu alu lucrurilor, daru continuamu de a regreta cauzele cari l'au precedatu. Regretamu, caci esemplulu României, pre catu daunéza in opiniunea europeana, României insasi, pre atat'a daunéza si viitoriulu tuturulu celorlalte popore din Orientu.“

„Este pre usioru de intielesu descuragiarea principelui, de care ministrulu a facutu mentiune, caci spiritele cele mai forte aru fi fostu descuragiate in mijloculu agitaciuniloru continue si in vederea unui evenimentu asiá fara de precedentu ca judecat'a juriulu carele absolvi omenii proclamandu revolutiunea in tierra. Ceea ce este mai neplacutu, e ca nimeni nu-e in stare sa intielega causa reala a opozitiunei pasionate care se agita in tierra, nici scopulu cu care se face. O cauza justificabila n'o putemu afla in constitutione nici in persón'a principelui, caci precumu constitutione este un'a din cele mai liberali din lume, totu asemenea si principele Carolu este unulu din domnitorii cei mai sinceri constitutionali. Ast-feliu o opozitiune care restorna guvernulu, unulu dupa altulu, fara a putea avea unu scopu, opozitiunea in asemenea conditiuni, impinsa la estreme, este o adeverata plaga pentru tierra. Candu Romani'a, neputendu gasi in tierra unu succesoru principelui Cuza, alesu in dinasti'a la care apartiene principele Carolu, ea nu putea, in adeveru se 'lu aléga in alta dinastia mai convenabila conditiuniloru si nevoiloru ei. Din acest'a dinastia s'au nascutu principi intiepti si seriosi, cari, lucrandu cu pacientia si cu prudentia preparandu mijlocele in mare si desvelindu relativu spiritulu natiunei, au sciutu sa faca unu mare si putinte statu dintr'unu micu principatu. Acesta politica traditionala nu pote se lipsesca principelui Carolu, nu pote se i lipsesca dorintia de a merge pe acesta cale sigura pentru a ameliora venitorulu României. Aru trebui dar ca acest'a politica sa nu afle opozitiune ci sa fie caldu sustinuta de fie care romanu inteligentu si inspiratu de iubire pentru patria.“

Dupa cum cetimu, tota pres'a europeana este unanima a condemna opozitiunea romana si ea regreta situatiunea ce acesta opozitiune creadia tiei. Acesta idee generala e cu atat'a mai fundata ca opozitiunea, dupa cumu nu intielege nevoile interiore cele mai inportante ale tiei, totu asiá nu intielege mai multu interesele esteriore cele mai naturale.

„Acesta s'a constatat cu interpelatiunea pote fara precedentu in lumea politica, facuta asta-erna de d. Blaremburg, ignorandu reciprocitatea intereselor intre Serbia si Romani'a. Dapa n'aru fi intre aceste doua tieri alte interese comune de catu

Johanes Müller era atat' de entusiasmatu de Napoleonu, in catu candu a intratu in serviciulu regelui de Vestfalia, elu dice, intre altele, intr'unu discursu pomposu :

„Imperatulu francesiloru porta in inim'a sea lumea intréga si Germani'a nu mai are altu de doritu de catu sa traesca linistita la umbra acestui omu providentialu. Napoleonu a reorganisatu constituti'a germana si a facutu sa reinvie spiritulu nationalu. Strenepotii nostri voru putea dice odata de acestunou Cesaru Galo-Romanu, ceea ce vechi'a Galia dise de celu intai Cesaru, etc.“

Unu altu servitoru germanu, Cristofu de Aretinu, facu asemenea laude guvernamentulu napoleonu in Bavaria, si denuntiá in 1810, in jurnalulu de la haute Alemagne, pre toti patriotii germani ca „atati'a tradatori si criminali nu facu altu de catu desonora, pamentulu confederatiunei renane“ La Giasenu, scriitoriulu Cronu, si in Suizera, Zschokke nu lipseau a face laude lui Napoleonu; si anele europene de Poseltu, de la anulu 1807, contieno si ele unu articulu, sub-semnatu W. in care se dice: „Sa redicamu compatriotiloru germani, acestui omu providentialu unu monumentu nationalu! Imortalulu Napoleonu este primulu binefacatoriu natiunei germane. Sa punemu numele lui sfantu in litere de auru de o marime gigantica pre muntele celu mai inaltu alu patriei Germane, pentru ca acestu nume sa lucesca in fiecare diminétia in radiile astrulu dillei, care pote totu inca nu egaléza bine-facerile lui Napoleonu catra serman'a natiune germana. Carlomagno era unu barbaru; Napoleonu este mentutorulu lumei. Napoleonu este primulu care a decisu teribil'a enigma de a impreuna libertatea cu egalitatea.“

„Inform.“

cestiunea atingendu libertatea de navigatiune pe Dunare, acést'a aru fi de ajunsu cá sa lumineze pre d. Blaremburg si noi 'lu admiramu cându nu mai vede si altele cu multu mai importante. Nimeni nu póte aprobá o politica care desbina poporul in intru si cauta alu isola in afara.

„Aceste scurte reflessiuni, dietate fara pasiune suntu espressionea sincera a dorintieloru nóstre ardinte pentru unu mai bunu ventoriu alu vecinei nóstre tieri. Dupa cumu noi amu simtito trebuintia de a ne stränge de apópe pre langa dinasti'a nóst'r'a nationala, de asemenea ne vomu bucurá cându Románi'a va fi pusu capetu epocii revolutioniloru si agitatiuniloru periculóse si cându aderandu pre deplinu la dinasti'a ei, va fi probatu Europei ca principatele de la Dunarea de josu suntu consolidate si in stare de a merge singure cu propriele lor fortie la indeplinirea missiunei lor.

Onorata Redactiune! In legatura cu epistol'a mea din urma in caus'a colectei a dloru comercianti din Brasiovu grabescu a ve inconoscintia, ca si d. Ioanu G. Ioanu cu 5 fl. si Dim. I. Jug'a cu 2 fl. contribuire s'au distinsu in caus'a bisericeii si scólei nóstre edificande. Din care cauza si dloru sele se aduce cea mai adunca multiamita din partea comitetului parohiale de aici. —

Adugenduse cesti 7 fl. la sum'a colectei trecute de 262 fl. v. a., sum'a intréga se urca la 269 fl. v. a., o suma considerabila, cu care s'au distinsu comerciantii din Brasiovu! Sa traiti la multi ani si sa ve ferésca Dumnedien de tóte rele bravi Brasioveni comercianti! Lacrimel de bucuria ce le vérsa crestini nostrii pentru susatins'a jertfa sa ve aduca totu darulu, cerescu si pamentescu! Remaneti sanatosi! —

Sepsisántgeorgiu in 18 Februarie 1870.

A. O.

Ni se tramite spre publicare urmatórele :

Pré stimatului si pré onoratului d. Georgiu Christureanu, capitanu in pensiune din armat'a inal-tului statu alu Romániiei.

Pré stimate si pré on. dle capitanu.

Cu viza reconoscintia pentru bunavointia si patrioticulu spriginu, cu care cá credinciosu fiu alu natiunii si adeveratu mecenate alu culturei si prosperárei nationale, totudeun'a ati consideratu, — pre langa altele crestinesci si umanitare institutiuni nationale, — si gimnasiulu si scótele nóstre centrale de aci, Ve aducemu in urm'a pré stimatei charthii a d-vóstre din 16 Ianuarie a. c. Nr. 15 la cunoscintia; precum ca, pusic'a antica engleséca, sabi'a si branlu ei, si epauletii de argintu, carele tóte le ati daruitu Museului nostru, s'au asiediatu, dupa dorintia, in cóstenulu (dolapulu) cu usile de sticla, ce ati binevoitu alu oferá spre acestu scopu si se voru pastrá in predisulu museu cu seriozitate spre etern'a aducere aminte de buna vointia si binefacerile pré on. d-vóstre.

Priimiti pre langa cordial'a multumire de tóte câte ati facutu cu mari sacrificii pentru institutulu de invetiamentu, si cu acésta ocaziune firm'a nóst'ra asecurare de deosebita stima si consideratiune, ce Vi le pastredia, fori'a gimnasiului si scóteloru centrale române de relegea ort. resaritena.

Brasiovu 11/23 Februarie 1871.

Damianu D a t o

Presiedinte.

Varietáti.

** (P. Sea Mitropolitulu) din Iasi din di in di incepe a se bucurá de o sanatate mai buna, astfelu ca ieri medicii n'au mai datu buletin.

** „Familia“ incepe a glumi. Sub o rubrica „cam glumétia“ spune acésta loia neglumétia, ca noutátele aduse de dens'a se potu ceti cu o septamána mai tárdiu in „T. R.“ Nu scimu sa dicemu ca e glumétia naiva, séu naiv'a e glumétia. Ori cumu va fi sburdalnic'a, ea sia uitatu ca nici dens'a nu face altu felu, decum face ceea lalta lume (diaristica), carea impartasiesce merun-tisiulu numitu „varietáti“ dupa alte diuarie, (fára a se provocá la isvoru,) asiá cum face si „Familia“ cu rubric'a ei in tréga din „strainatate“. Sor'a nóst'ra s'a spariatu de gusi'a ei si a cugetatu sa nu taca totu dens'a. Ori apoi: altius est pe-tenda ratio.

** (Ticalós'a stare invetiatorésca!) De sub codrii Fagetului, (cottulu Carasiu,) se latiesce pre aici urmatórea istoria curiósa: Invetiatoriulu V. B. din comuna P. vóndu a face din scolarii sei ómeni, daru vedendu ca la unii numai cu bun'a nu merge, a culesatu a atinge câte o data pre unulu si altulu si cu câte o palma, in casuri extreme dóra si cu mai multe. De curendu insa unulu din scolarii palzuiti plangendu-se a casa muma-ne-sea, acést'a spre a resboná copilulu, alerga la scóla si insulta pre invetiatoriu in celu mai uritu modu. Invetiatoriu de locu facu áretare la judele de cercu, in urmarea careia desfrenat'a mama si-a primitu pedéps'a cuvenita. Acuma insa ea se infuria si mai multu jorá resbonare si mai grea; ea ambla in susu si in josu prin comuna, puse tóte in miscare si aduse treb'a pâna acolo, de invetiatoriulu se pomeni intr'o buna diminétia datu afara din scola prin antisti'a comunala, lipsitu de oficiu prin crud'a violentia! Impacatu-s'a dejá comun'a cu invetiatoriulu, séu ca ce se va fi alesu de acést'a? nu scimu inca, speránu insa ca vomu aflá cátu mai curendu. Pana atunci intrebámu: Au cei competinti cunoscintia despre casulu acést'a? si déca au, ce dispusetioni au facutu pentru liniscirea ambeloru párti si a nume pentru scutirea atacului invetiatoriu de crud'a violentia? — Incátu pentru noi, nu potemu a nu ni esprimá parerea de reu ca chiar cu dlu invetiatoriu V. B. a trebuitu sa se intemple acést'a istoria; de óre ce-lu conóscemu de unu barbatu zelosu si nationalistu bunu. Nu suntemu pentru bataia in scóla, nu vomu aprobá metódu d'a cresce si cultivá prin palme si smulgerea de urechi; totusi — scimu ca putieni ómeni dintre cei mai ilustru ai lumii voru fi scapatu fara vr'o palma in tineretiele lor; si de aceea nu tienemu de vr'unu pacatu si vr'o mare dauná fapt'a invetiatoriului atátu de reu si nedreptu tractatu de antisti'a comunala din atinsulu locu. Si-apoi in fine — o muiere capriciósa sa póte de nasu o comunitate intréga! —

— (Insiédinti'a lunaria, tienuta in Duminec'a trecuta din partea comitetului societatei pentru unu fondu de teatru nationalu) s'a reportatu prin membrulu Mihályi comca in privint'a statuteloru societatei din partea regimului nu se facu dificultáti meritali. Babesiu a áretatu ca dlu Em. C. Sovoiu a subscrisu pentru fondulu teatralu 2000 lei nuoi, (aprópe 1000 fl. v. a.) pre cari s'a ingagiatu ai respunde in 5. ani, cu câte 400 lei la anu, iéra pentru anulu presinte a si depusu rat'a de 400 lei. Mai de parte totu Babesiu a áretatu, substernendu hartiele concerninti comca dnulu Ant. de Mocioni a subscrisu pentru acelasi fondu o suma de 3000 fl. iér' doii dr. Alesandru si dr. Eugeniu de Mocioni câte 1500 fl. impreuna 6000 fl. v. a.; asemenea si-a insinuat voia de subscriere si dlu Georgiu de Mocioni. — „Alb.“

* Apelu la subscrieri pentru inundatii din capitale. I. biti cetatieni, Angin'a, care secera tener'a nóst'ra generatiune, erá unu flagelu durerosu pentru capital'a Romániiei. Astadi o a dóua calamitate se infinde aságra Bucuresciloru: undele Dambovitiei au inundatu suburbiel' ce o invecinescu. Acést'a inundatiunea lovesce tocmai poporatiunea cea mai putienu avuta a orasiului, cáci ea mai cu osebire locuesce in pártile espuse inecáciunii si cari, prin acést'a chiaru, suntu despretivite de cei avuti cari potu alege localitátele ce le convinu mai bine.

Nóue déru, cari nu suntemu bantuiti d'acestu reu, ni se cade sa venimu in ajutoriulu celoru ce suferu. Acestu simtiementu de compatimire si de détoria este impartasitu de tóta soflarea Romániiei, insa, pentru cá elu sa produca efectele séle, trebuie sa ne organizámu in comitate, cari sa concentreze tóte bunel' vointie si se le puie in activitate.

La lucru déru, iubiti cetatieni; cáci valoarea unei societati nu se mesura dupa marele numeru alu individiloru ce o compunu, nici dupa bogatiel' ce individii posedo, ci dupa actele lor in comune. Faptele mari nationali, faptele repetite si dilnice sociali, eca pulsulu vitalitátei unei societáti.

A formá comitate pentru ajutorulu celoru inundati, si in urma a veni in ajutoriulu servitiului publicu de igiena, pentru stingerea epidemiei anginei, — care dupa retragerea apelor, are de sicuru se bantue cu mai multa inversiunare, — este o détoria ce ni se impune, este o ocaziune d'a desvoltá simtiementulu de infratire intre osebitele clase, infratire care este singurulu cimentu ce léga o

societate si-i da puterea d'a se apará contr'a lovituri lor din afara.

Inca o data déru, la lucru.

I. C. Bratianu.

(Ruinare a castelului Mendon) e un'a din cele mai triste ormári ale bombardarei Parisului. Dupa St. Cloudu, cadú si castelulu acést'a in ruine, si inca bombardatu de tunurile francese, cáci erá opositione pré favoritóre pentru avantgardele inimice. Jurnalistulu, care e curiosu a vedea, incátu s'a ruinatu acestu edificiu maretu, se inspaimenta de ce vede. Germanii, cá sa se apero de vre-o erumpere séu si de granatele francese, radicara baricade mari in giorlu castelului, si din ce se compunu baricadele aceste? din obiecte, a cároru pretiu se urca la milióne, din pianuri scumpe, mobile pretióse de catifea si gobelino, mese de marmura, din oclinde a cároru marime e uriasa etc. S'au intemplat odata, ca unu studentu din care deveni acumu unu erou belicosu, se puse la unu asemene forte-piano din baricada, jóca o piesa vesela, pana ce o bómbe sfaráma pianulu, dinpreuna cu eroulu Germanu.

** (Pedéps'a regin'e i.) Victori'a, regin'a Angliei, nascuse pre fiulu seú Albertu la 1844 in palatulu de Virdsor. Ea insa a uitatu se-lu inscrie conformu legiloru in matricul'a comunee. Pentru negligintia acést'a, regin'a fu pedepsita cu 7 shilingi, prescisi de lege.

** Antonie Lemaitre celbrulu advocatu, gasindu-se la tiéra, hoteri de a se amusá la auditoriulu unui judecatoriu de pace, care erá unu tieranu siretu. Lemaitre se insarciná de a pledá caus'a unui locuitoriu, si se puse a pledá latinesce. Judecatoriulu lu lasá sa vorbésca cátu i-a placutu; dupa aceea sculându-se pronuncia cu gravitate aceste cuvinte:

„Condamnămu pre advocatulu lui... de a plati pre data amend'a de unu luis-d'or, pentru ca a vorbitu inaintea nóst'ra o limba pre care nu o intielegemu.

Advocatulu fu obligatu de a plati ast-feliu glum'a sea, si nici se mai gândi de a aratá acésta hotarire, sciindu ca in apelu risetel' nu voru fi din partea sea.

O A n e c t o d a. Romantierulu francesu, Tac-sile Delord nará mai acum cati-va ani unu episodiu din viét'a lui Louis-Napoleonu, care merita astadi cá sa ne aducemu aminte de elu. Erá in anulu 1848, cându Louis-Napoleonu, ca principe, se reintórse din missiunea sea din Enghter'a, si trase la Hotelulu de Rhin, pre piaci'a Vendome sub numele de Dourand. Unu kelner ce erá acolo, ilu servea cu fidelitate, si sciindu totu odata incognitulu seú, si pre langa tóte acestea, sciú sa tiena multu timpu acestu secretu. Cându Bonaparte devine presiedintele Republicei francese, vrú sa resplatésca pre kelneru, si-lu chiama la Elysée, si i dise: Jean, voiesci sa fii Maresialulu curtiei mele, séu sa-ti cumperu hotelulu unde tu pâna acom ai fostu in conditiune, si dupa cum amu auditu este tocmai de vendiare?

Cumperati-mi mai bine hotelulu, respunde elu in consciintia, cáci totu este unu ce mai siguru!

Edictu.

Mari'a Cocosiu, legiuit'a socia a lui Petru Mircea din Zabala, filia la parochi'a Covasn'a, carea de trei ani parasi cu necredintia pre barbatulu ei cu 4 copii, si pribegece in lume, fára a se sci unde se afla, se citéza, cá in terminu de unu anu si o dí, sa se presenteze inaintea subscrisului foru matrimoniale; pentru ca la din-contru, si in absentia ei, se va da otarire párei ridicato asup'a susuatinei, din partea barbatului ei.

Brasiovu in 20 Februarie 1871.

Forulu matrimonialu gr. res. alu protopopi-atului Treiscaaneloru

Ioanu Petricu

(16—1)

Protopopu.

Edictu.

Nicolae Achimu Tom'a din Hermanu, in districtulu Brasiovolu, care de cinci ani parasi cu necredintia pre legiuit'a sea socia Mari'a Mihai Dragusiu din Sanpetru, fára a se sci ubicatiunea lui, sa citéza, cá in terminu de unu anu si o dí, sa se infaciosiédie inaintea subscrisului foru matrimonialu, cáci la din contra si in absentia lui, se voru face cele ce dictéza legea.

Brasiovu in 18 Februarie 1871.

Forulu matrimonialu gr. or. in alu II-lea tractu alu Brasiovolu

Ioanu Petricu

(17—1)

Protopopu.